

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 41.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, FEBRUARY 18th, 1930.

LETO XXXII.—VOL.XXXII.

Slovenske vesti Konferenca za raz- iz širne Amerike orožitev je zastala.

Slovenci v Homer City, Pa., se zelo zanimajo za slovenski radio program iz Cleveland. Pravijo, da ga slišijo, le dosteni glasino ne. Pišejo, da bi se morale zlasti manjše naselbine zanimati za to, da se dobri močnejša postaja, ki bi ponesla slovenski glas po širni Ameriki.

V Shinnston, W. Va. je po kratki in mučni bolezni umrl rojak Mike Turkovich, star 32 let. Bil je član S. N. P. J. Rojen je bil v vasi Sanjane, občina Jelsane. Ranjki zapušča soprogom in pet otrokom, ter dva brata in eno sestro.

V Pueblo, Colo. bodo praznovali v kratkem petinštetoletnico, odkar je bila tam ustanovljena slovenska župnija.

V Sheboygan, Wis. je umrla Mrs. Ana Jerala, članica K. S. K. J. in poznana kot marljiva gospodinja. Zapustila je pet otrok.

V rudniku Milfort, Crosby, Minn. se je ponesrečil rojak Mike Zakotnik. Na glavo mu je padel kos rude.

V Calumet, Mich. je bil v rudniku ubit Jos. Hrovatič, star šele 23 let, rojen v Calumetu. Zapušča starše, brata in 3 sestre.

Delavske razmere v Sheboyganu, Wis. so tako slabe in plače tako nizke, da je ljudem v resnicni težko živeti.

V Library, Pa. je bil v rudniku ubit John Jerman, star 45 let, doma iz Zagorja ob Savi. Zapušča ženo in pet otrok.

V Detroitu je umrla Mary Jonke, stara 23 let in hči bivšega Calumetčana. Umrla je naglo na operaciji.

V Pueblo, Colo. je umrla Frances Krošel, stara 62 let, doma iz Ribnice. Zapušča odražene sinove in hčere. Istotam je umrl Edward Žagar, star 17 let, ki je bil rojen v Puebli.

V Chicago je umrl Anton Simonič, star 50 let, doma iz Drašč pri Metliki. Tu je bil 28 let. Zapušča dva brata in štiri sestre.

Napačni dolarski bankovci v Evropi

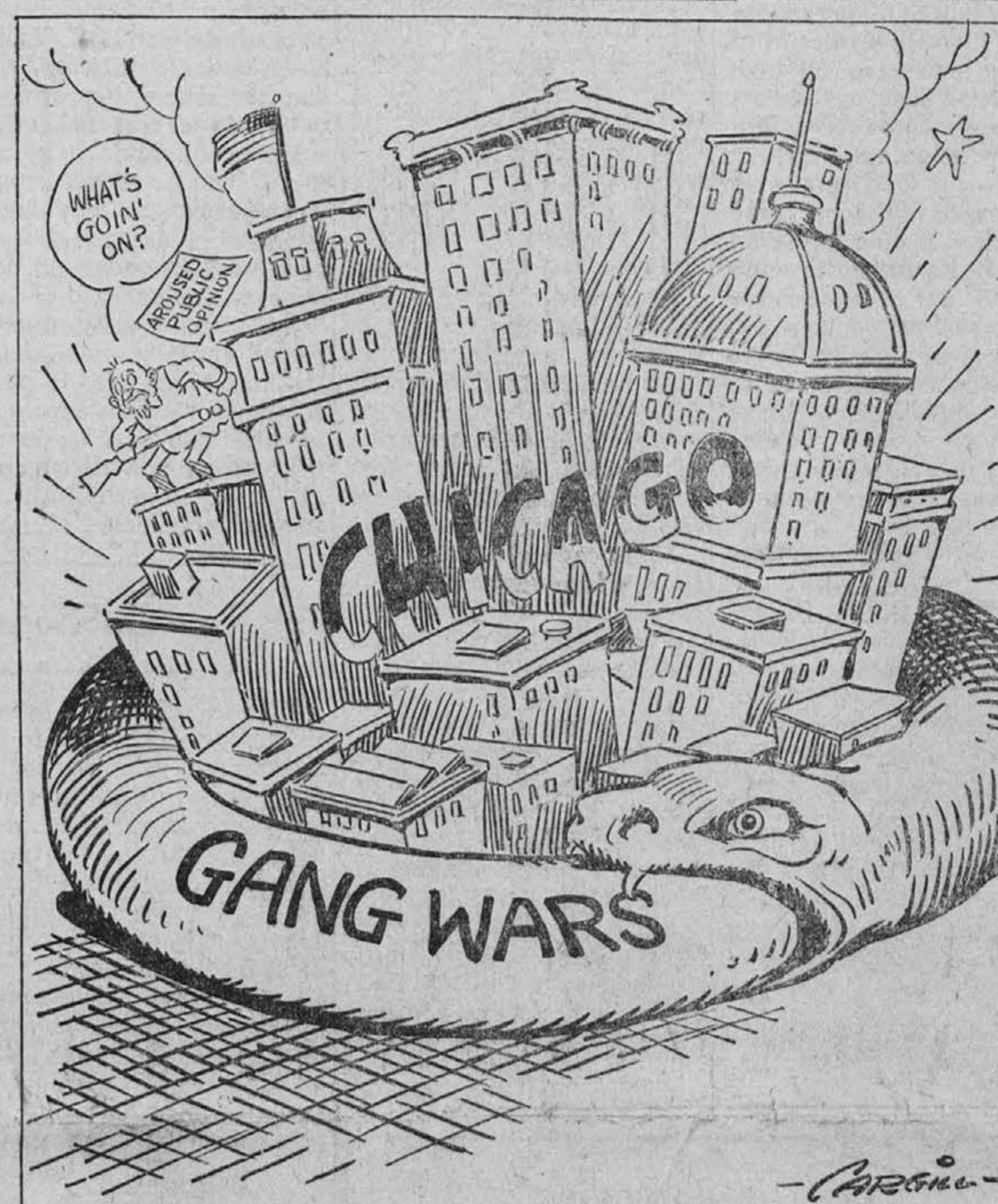
Berlin, 16. februar. — Policija je v tem mestu prijela tri možke, o katerih se sumi, da so člani bande, ki je preplavila skoro vso Evropo z napačnimi dolarskimi bankovci. Med prijetimi se nahaja Romunec Jermas, neki Madžar po imenu Katz in neki Čeh Weiss po imenu. Policija je dobila prijih večno množino ponarejenih dolarskih bankovcev.

Avtomobil, ki bo vozil 250 milij na uro

London, 16. februarja. — Tu pravkar izdelujejo nov avtomobil, Silver Bullet, o katerem trdijo, da bo lahko vozil 250 milij na uro. Največji dosedaj poznani rekord avtomobilske vožnje je 231 milij na uro. Novi avto bo zmogen voziti tudi 275 milij na uro, toda povprečna hitrost bo 250 milij. Imel bo dva stroja pa 12 cilindrov vsak in razvijal bo 2000 konjskih sil.

* Predsednik Hoover se je vrnil v Washington iz Floride.

Graft je ime kači, ki ugonablja mesto Chicago

Zamorci so vedno bolj upoštevani pri vseh mestnih delih in v uradih v Clevelandu.

Čimdalje več zamorcev dobiha mestna dela, in to ne samo navadna, priprosta dela, pač pa tudi boljše službe v uradih gredo vedno bolj zamorcem. Bele so začeli izpodrivati. Zamorci imajo tri councilmane v mestni zbornici, ki se potegujejo na vse načine za svoje ljudi. Poleg tega pa si hoče Maurice Maschke, vodja republikancev v Clevelandu, zasigurati vse zamske glasove s tem, da skribi, da podeli zamorcem čim več jasnih uradov. Prvič v zgodovini mesta Cleveland dobijo zamorci važne pozicije v uradu mestnega blagajnika in mestnega clera. Dvanajst procentov vseh oddanij glasov pri zadnjih volitvah so bili zamorski glasovi, in to nekaj šteje. Zamorci sedaj delujejo na to, da se odstrani Dudley Blossom iz urada direktorja javne dobrodelnosti. Zamorci trdijo, da on nič kaj rad ne daje služb in uradov zamorcem, zato mora iti. Videti je torej, da so zamorci postali že predzrni. Zamorci dobito te dni važen urad pomognega mesta clera, katera služba nese 4500.00 na leto. Poleg tega bo najbrž imenovan tudi pomožni mestni blagajnik iz vrst zamorcev. Kadar so volitve, tedaj gredo zamorci kot en mož na volišče, da le v javnem političnem nastopu morejo priti naprej. Pri nas pa se le premnogokrat sliši: "Ah, kaj bom volil! Bodo že brez mene naredili!"

In naredijo v resnici — zamorci!

Simms-Rocco rokoborba.
Prihodnji petek se bori naš slovenski rokoborec, Frank Simončič - Simms, z Italijanom Emmet Rocco. Vstopnice so že naprodaj v mestnem auditoriju. Pravijo, da je Simms zadnje čase mnogo zboljšal svoje pugilistične zmožnosti, in da bo Italijana pošteno namatil. Intak je želimo tudi mi.

Listnica uredništva
Naročnik. — V Ameriki je tako lahko izpremeniti svoje podatki, da podeli zamorcem čim več jasnih uradov. Prvič v zgodovini mesta Cleveland dobijo zamorci važne pozicije v uradu mestnega blagajnika in mestnega clera. Dvanajst procentov vseh oddanij glasov pri zadnjih volitvah so bili zamorski glasovi, in to nekaj šteje. Zamorci sedaj delujejo na to, da se odstrani Dudley Blossom iz urada direktorja javne dobrodelnosti. Zamorci trdijo, da on nič kaj rad ne daje služb in uradov zamorcem, zato mora iti. Videti je torej, da so zamorci postali že predzrni. Zamorci dobito te dni važen urad pomognega mesta clera, katera služba nese 4500.00 na leto. Poleg tega bo najbrž imenovan tudi pomožni mestni blagajnik iz vrst zamorcev. Kadar so volitve, tedaj gredo zamorci kot en mož na volišče, da le v javnem političnem nastopu morejo priti naprej. Pri nas pa se le premnogokrat sliši: "Ah, kaj bom volil! Bodo že brez mene naredili!"

Visoka kazen
Pred sodnikom Baer-om je bil te dni mlad fant, star 21 let, otožen, da je nagajal dekleton na ulicah. Porotniki so ga spoznali krvim, in fant se je smejal, češ, dosti ne bom dobil. Sodnika pa je to vjezilo, pa mu je naložil najvišjo kazen: šest mesecov zapora in \$200 kazni. Kislega obraza je odšel adut iz sodišča.

Policist ubit
Fred Glover, 38 let star, policist N. Y. Central železnice, je bil v nedeljo ubit na progi, ko je patroliral ob 140. cesti. Zapušča vdovo in dva otroka na 628 E. 96th St.

Lep uspeh g. Banovec
G. Banovec nam iz Durant City, Pa., sporoča, da je imel tam lep uspeh s koncertom 15. februarja. V dvorani je bilo do 400 ljudi, Slovencev, Hrvatov, Poljakov in Angležev. Vsi so bili izredno navdušeni, zlasti narodne pesmi so vžgale ljudi. G. Banovec poštevajo.

Številni roparski napadi
V nedeljo v Clevelandu na znanjenih 13 roparskih napadov in 13 roparskih vloge. Restavrant, lekarne, privatni domovi, vsepovsod se roparji pojavljajo.

Opomin staršem
Sodnik Bear je imel v nedeljo pred Katoliškim klubom lep nagovor, v katerem je pozival starše, da nekoliko bolj pazijo na vzgojo svojih otrok. Dejstvo, da je imel imelo lansko leto v Clevelandu 4178 otrok, starih še ne 16 let, s sodnijo opraviti, je pač upoštevanja vredno.

"Cleveland Citizen"
Tekom teh dni je praznoval delavski časopis v Clevelandu "The Cleveland Citizen," 40-letnico svojega obstanka. Max Hayes, znani delavski vodja, je urednik tega časopisa. "Citizen" je najstarejši delavski list v Ameriki. Ko se je ustanovil, je bilo v Clevelandu 35 delavskih unij, ki so štele 5000 članov. Danes jih je nad 200, a štejejo nad 80.000 članov v članicah.

"Triglav" perfektno Hannah še vedno igral težavno igro. Hannah še vedno dolži tovariša.

Wooster, Ohio, 18. februar. Charles Hannah in Earl Conald, ki sta arretirana v obdolžena, da sta odpeljala 4 letnega dečka Melvin Horst, katerega sta potem umorila, še vedno eden drugega dolžita umora. Včeraj je dal državni pravnik oba osumljenca pripeljati skupaj v eno sobo. Tu je izjavil Hannah, da je Conald, njegov bivši najboljši priatelj, umoril dečka in zakopal truplo v Sugar potoku. "Čuj, Conald," je dejal Hannah. "Oba sva v pasti. Jaz bom povedal svoje, in prav je, da tudi ti priznaš svoj del." Vidovalo se je Conaldu, da so ga te besede zboldile, kajti pričel se je potiti, toda povedal ni ničesar. Na vsa vprašanja je odgovarjal samo "Ne vem, ne vem!" Državni pravnik ga je potem še več dan vpraševal, ne da bi mogel kaj iz njega dobiti. Težko, da bi se državnemu pravniku posrečilo izvabiti iz njega priznanje.

Romunec kritizira Henry Forda

V Clevelandu je govoril preteklo nedeljo dr. Nicholas Iorga, predsednik romunske univerze v Bukarešti glede najnovejše knjige, ki jo je izdal Henry Ford. Dr. Iorga je izjavil: "Čital sem in čital to knjigo, dobil sem v njej vsakovrstna navodila, kako se mora hitro delati in hraničiti čas in material, o kakem čuvstvu do delavca pa nisem dobil ničesar v tej knjigi."

Henry Ford za tehniško izobrazbo

Iz Fort Myers, Florida, se poroča, da je Henry Ford sklenil potrošiti 100 milijonov dolarjev za gradnjo tehničnih zavodov, v katerih bi se vzgajali pravovrsti mehaniki.

Redna seja

V sredo zvečer se vrši v Knausovi dvorani redna mestna seja društva Triglav.

Sv. maša zadušnica
V sredo zjutraj ob 8. uri se bo brala sv. maša za pokojno Terezijo Zalokar v Collinwoodu v slovenski cerkvi na Holmes Ave.

Zaprte banke

Da vedo ljudje že naprej, naznamo, da bodo v soboto, 22. februar, vse banke in uradni v mestu zaprti radi rojstnega dne Geo. Washingtona. "Ameriška Domovina" isti dan ne izide.

Na potu iz šole ubit

Ko se je 11 letni Carl Kotnik, 14805 Sylvia Ave. vračal v pondeljek popoldne iz slovenske šole na Holmes Ave. proti domu, ga je na prehodu preko 152. ceste pri Darwin Ave. zadel truk in ga ubil. Voznika so prijeli.

Vreme

Družba za pospeševanje zmernosti se je v Bostonu razšla. Mogoče ni več pijače.

nam je podrobneje opis nemogoč. Zna mogoče kdo drugi kaj več napisati. Dvorana je bila polna, in občinstvo se je skrajno zadovoljno vracačo domov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays
NAROČNINA:

Za Ameriko, celo leto \$5.50 | Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
za Ameriko, pol leta \$3.00 | Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50

Za Cleveland po raznolikih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00

Za Evropo in Kanado je ista cena kot za Cleveland po pošti.

Posamezna številka 3 centa.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. FIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 41. Tue. Feb. 18th, 1930.

Jugoslovanske podporne organizacije.

Zanimivo je vedeti, koliko premoženja imajo slovenske podporne organizacije v Ameriki, koliko ga imajo hrvatske podporne organizacije in koliko srbske. Ker imamo stotisoč naših ljudi v naših bratskih organizacijah, je pač zanimivo vedeti, za koliko so naši ljudje zavarovani v raznih bratskih organizacijah, koliko je premoženja tam ali tam.

Na primer, Jugoslovanska Katoliška Jednota, z glavnim sedežem v Ely, Minn., je štela koncem leta 1928 skupnega premoženja v odrastlem kot v mladinskem oddelku \$1,098,583.25. Napredovala je v enem letu za lepo svoto \$22,339.68.

Seveda, je nemogoče podati še danes štatistiko za ves napredek naših podpornih organizacij v letu 1929, kajti to vzame dolgo časa, in tudi če so računi že priobčeni v javnosti, pa je treba na podlagi teh računov primerjati in študirati, da se doseže pravilna svota in odstotek v primeri z drugimi organizacijami.

Slovenska Narodna Podpora Jednota je imela koncem leta 1928 skupnega premoženja \$3,759,229.94, in je napredovala tekom omenjenega leta za \$335,452.77 v svojo blagajno. Slovenska Svobodomiselnna Podpora Zveza je imela v blagajni \$538,641.75, in je napredovala tekem leta za \$48,346.40.

Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota, najstarejša slovenska podpora bratska organizacija v Ameriki je imela v svoji blagajni koncem leta 1928 svoto \$2,139,369.22, in je napredovala v premoženju tekem leta za \$106,766.50.

In tu imamo našo Slovensko Dobrodelno Zvezo v Clevelandu, ki je naštela koncem leta 1928 vsega premoženja v svoti \$617,376.11. Tekom enega samega leta je ta organizacija napredovala za \$87,313.18. To je edina organizacija, ki ni za ves čas svojega obstanka razpisala še nobene posebne doklade k asesmentu, bodisi v ta ali oni fond.

Zapadna Slovenska Zveza je štela v istem času, kot zgorej omenjene organizacije, skupnega premoženja v svoti \$108,135.77, in je napredovala v enem letu za preko \$21,000. Jugoslovanska Podpora Zveza, s sedežem v Milwaukee, je štela koncem leta 1928 premoženje \$181,788.66, napredek v enem letu 18,894.87. Potem imamo Slovensko-Hrvatsko Zvezo, ki je imela v istem razdobju premoženja v svoti \$194,595.82, napredek v enem letu za \$18,894.87.

Računati moramo še na "Družbo sv. Družine," s sedežem v Jolietu, Ill., ki je štela koncem leta 1928 premoženja v svoti \$51,193.86, in je znašala prirastek tekem enega leta svoti \$10,095.88.

In da prinesemo te številke premoženja slovenskih podpornih organizacij v Zedinjenih državah, naj omenimo končni rezultat:

Vse slovenske bratske podporne organizacije so imele koncem leta 1928 skupaj 144,109, in so tekem leta narastle za 8,480 novih članov. In iste naše slovenske organizacije so štete v istem času skupnega premoženja \$8,694,109.35, in se je premoženje vseh slovenskih organizacij v Ameriki tekem leta 1929 pomnožilo za skupno svoto \$625,731.28.

Prednji priobčimo prihodnji tozadovni članek, naj omenimo, da stejejo vse hrvatske bratske podporne organizacije v Ameriki, skupnega premoženja \$4,649,562.22, oziroma so štete v istem času skupnega premoženja koncem leta 1928. In vse srbske bratske podporne organizacije so imele ob istem času \$750,339.05, ali slovenske, hrvatske, srbske organizacije skupaj ogromno svoto \$14,094,010.62, iz česar je razvidno, da so imele samo slovenske, bratske podporne organizacije v Zedinjenih državah koncem leta 1928, še enkrat toliko premoženja kot hrvatske in srbske bratske organizacije skupaj, dasi je Srbov in Hrvatov v Zedinjenih državah, po štetju in splošnem domnevjanju še enkrat toliko kot Slovence. Pomisliti pa moramo, da se nahaja v slovenskih organizacijah tisoč bratov Hrvatov, ki so jako dobični naših organizacij. In o tem bomo še nadalje spregovorili besedob ob bližnji prilikai.

D O P I S I

Steelton, Pa. — N a z n a j n a m vam, da sem zelo zadovoljna z listom Ameriška Domovina. Priloženo vam pošljam money order za \$5.50 za celoletno naročnino. Želim, da bi imel ta list mnogo uspeha tukaj v Steeltonu, ter ga bom priporočevala svojim prijateljem.

Prosim vas pojasnila, kako je to, da tukaj ne moremo dobiti na radio vašega clevelandskoga slovenskega radio programa. Vse druge postaje dobimo iz Clevelandu, samo tiste ne, na kateri je slovenski radio program. Žej, radi bi ga enkrat slišali. (Ta postaja WJAY, katera oddaja slovenski radio program, je

najcenejša, zato se iste poslužujemo, ker druge so predrege za naše skromne razmere. Ima pa tudi manj moči, kot druge. Najbrž je Steelton predaleč za to oddajno postajo, dasi smo dobili skoro iz vseh krajev Pensylvanije pisma, da so slišali naš slovenski radio program. Za drugo jesen pa bomo poskušali dobiti močnejšo postajo, če bomo mogli dobiti dovolj denarja skupaj. Op. ured.)

Pozdravljam vse čitatelje Ameriške Domovine.

Maria Lončarič,
402 So. 2nd St

Euclid, O. — Prosim, da mi odmerite malo prostora v va-

šem cenjenem listu, da nekako napišem, kakšne razmere so pri nas v "beli Ljubljani," ali v Nottinghamu. Z delom gre bolj slab, kar mora povsod. Eni delajo, drugi pa ne. Pa še slabše kaže, ker so začeli ljudi odpustati iz tovaren kar na debelo. Menda bodo kar pometli z nami.

Kar se pa tiče našega družvenega življenja, je pa še precej živahno. Imamo vsake vrste prireditve, posebno veliko smo imeli maškeradnih veselic.

Tudi naše društvo Slovenski dom št. 6 SDZ, prav vladno vabi člane in članice in tudi drugo občinstvo od blizu in daleč, da nas posetijo na 1. marca, na soboto večer v Družvenem domu na R e c h i Ave., Euclid, O. Društvo predi namreč veliko maškeradno veselico, ki bo nekaj izvanrednega. Za maske je odbor pripravil najboljše dobitke. Svirala bo fina godba, da bo vsem po volji, mladim in starem. Za lačne in žejne bo tudi vsega dovolj, za to bo skrbel odbor.

Torej na svodenje v soboto 1. marca. Pozdrav vsem čitateljem tega lista.

Lawrence Seme

Newburg, O. — Prosim, dovolite tudi meni nekoliko prostora v priljubljenem listu Ameriški Domovini, ki je najboljši list in katerega najrajši čitam. Pri nas v Newburgu smo zelo zaposleni, pa ne z delom v tovarnah. S tem smo precej daleč pod normalo. Pred nedavnim so bila društva, spadajoča k S. D. Zvezni nadvse aktivna in so tudi pokazala širši javnosti, koliko zmora medsebojni sporazum in sloga.

Tudi tu poslujoče društvo sv. Alojzija se je zavzel za nove člane in je dovolilo pro-

Vesti iz domovine

Huda železniška nesreča. V bližini stiškega kolodvora na križišču železniške proge in ceste, ki vodi s postaje čez Muljava proti Žužemberku, se je te dni popoldne zgodila huda železniška nesreča. Voznik 34 letnega France Mrvai iz Dedčeve vasi je pripeljal iz gozda na postajo les. Ko je na postaji les razložil je kmanu nato pognal proti Dedčevi vasi. Ob istem času je privozil proti postaji Stična novomeški potniški vlak, ki ga voznik najbrž ni pravočasno zapazil. Konji so se splašili in krenuli čez železniški tir. Križišče samo ni zavarovano z zavornico, kar je običajno na dolenski progi. Ko sta konji zdirljala čez železniški tir, je lokomotiva oba podrla na tla in usmrtila, dočim je voz sunila v stran s tako silo, da je vozniški France Mrvar zletel na tla ter se pri padcu močno poškodoval na glavi in desni nogi.

Nova tiskarna bankovcev v Jugoslaviji. V Beogradu se je vršila slavnostna otvoritev nove tiskarne bankovcev, ki je bila te dni popolnoma dogravljena v Topčideru. Ves zavod izgleda kakor trdnjava. Zunaj je opasan z betonskim zidom, visokim 3 m. Razen tega je glavno poslopje zaščiteno še z drugim zidom, ki je visok 4 m. Ni zavoda, v kamerni tudi človek tako težko prisel, kakor v tiskarno bankovcev. Čuvanje ne dovolijo vstopa nakonur, ki nima posebnega pismenega dovoljenja, a ponoči so vsekrog na straži strašanski psi.

Celotni zavod zavzema prostor svojih 52 tisoč m. V spodnjih dvoranah glavnega poslopja bodo v kratkem montirani najmodernejši stroji za izdelovanje knjig in formu-

sto vstopnino za tri meseca. Letos v maju poteka 30 let, ko so se rojaki v Newburgu zmislili in ustanovili prvo društvo z imenom društvo sv. Alojzija. Gotovo so imeli težkoče, če pomislimo, koliko so moralni ljudem dopovedovati, kaj vse jim bo društvo kisto. Danes, po preteklu 30 let, pa šteje društvo 160 članov in ima nad \$7,000.00 blagajne. Žal pa, da ni veliko mlajših moči zastopanih, da bi prevzeli za nami, kadar se bomo moralni mi starejši umakniti.

Da se izkažemo hvaležnim ustanovnikom in začetnikom društva, poagitim jo z 30-letnici za nove člane. Apeliram na vas, očete, ki imate sinove nad 16 let stare, da jih vpišete sedaj ob 30-letnem jubileju. Naš cilj naj bo trideset novih članov za trideset letnico.

Asesment je tako nizek, da ga vsakdo lahko zmori. Za 50 centov na mesec dobite \$6.00 bolniške podpore na tečen. V slučaju smrti pa društvo plača \$200.00 za umrlim. In če članu, ki je oženjen, umrije žena, plačamo tudi \$100.00 posmrtnine.

Vidiš, cenjeni čitatelj, kako se z malim denarjem lahko zavaruješ za slučaj nesreč. Za vsa nadaljnja pojasnila se obrnite na spodaj podpisane, ali na člane društva, kateri vam bodo radi dali zadostno posjasnila. Pričakujemo, da so rojaki pravstvoljno priglasite za pristop. Imamo dnevine dokaze, kako so potrebna društva tudi za mladino, ne samo za nas stare.

Želež vsem čitateljem najlepše pozdrave, tebi, Ameriška Domovina pa dosti novih naročnikov, osta ja vam udani

za dr. sv. Alojzija J. Rogelj.

tragične smrti na domu svojega brata pri Sv. Valpurgi (občina Smlednik). Nesrečni Franc je v hiši svojega brata, ko ni bilo domačih doma, vdrl v zaklenjeno shrambo in se močno napil žganja. Ko je s težavo popolnoma pijan prišel v sobo, se je nenadoma zgrudil nezavesten na tla in kmalu umrl zaradi preobilice užtega žganja. Fant, ki je bil nadvise vdan alkoholu, je moral plačati svojo strast s smrjo.

Po 48 letih službe v tujini izgnana v domovinsko občino. Marija Zupanova, pristojna v občino Križe pri Tržiču, je pred dolgimi leti šla kot 20-letno dekle služit na Korosko ter delači nepretrogama polnih 48 let pri nekem posetniku v Lehnfordu pri Celovcu. Dokler je bila še mlada in krepka, so jo v službi domačim ni več javil. Misliš so, da je padel v vojni. Njegova rodbina je dobivala invalidino. Po dolgem čakanju se je njegova žena vnovič omožila in je sedaj zaposlena v neki tovarni, hčerka pa je dijakinja 6. g im naziskega razreda. Sedaj se je pogresne nenačoma javil iz Beričeve na Češkoslovaškem ter sporocil, da se nahaja na potu

na železniški progi tik ob plotu pri prelazu truplo neznanega moškega. Glava je bila odrezana od telesa, ki je ležalo v veliki mlaki krv. O dogodku je bil takoj obveščen obmejni komisariat železniške policije, na kar so po ogledu prepeljali truplo v mrtvaničico pokopališča na Pobrežju. Kasneje se je dognalo, da gre za 47-letnega oženjenega delavca Alojzija Turbeja, stanujočega v Cvetlični ulici. Turbej je bil že dalje časa brez dela in ga je gotovo poginal beda v prostovoljno smrt. Turbej zavuča enega

Polka je ukazana, tla so namazana:

hoj, hej, hoj, hej, kaj bo pa zdej?

Zahvaljen bod', ljubi moj zet, ki prišel si pikasto vzeti: je pikasta, lisasta, seposta, vegasta, skrinjo pa polno 'ma suh'ga zlata!

Igra je ukazana, tla so namazana: hoj, hej, hoj, hej, pod se ogrej. Tolaži se, dobrí moj sin, saj nisi edini trpin! Moja je muhasta, sitna, jezikasta, trde pesti in koščenih je rok.

Fantje, dekliči vi, bas že hudo renči: hoj, hej, hoj, hej, kri se razgrev! Ljubica, vdar' v roko, skočiva le hitro v kolo: roka naj roke se trdno drži, lice pa naj se veselja žari!

Pm, hoj, hej, hoj, hej, kri se razgrev! Ljubica, daj mi roko, da ljubiš me vedno zvesto! Bela ko sneg, rdeča ko kri, v mojem si srcu zapisana ti!

Učitelj je pripovedoval v šoli učencem, naj ne gobedajo stvari kar tja v en dan, ampak naj dobro vsako stvar premislijo, predno odprosta. Najboljše je, je rekel, če štejejo do petdeset, predno izustijo kako manj važno stvar. Ce mislijo, da je stvar važna, naj štejejo do sto, potem naj šele povedo, kaj mislijo.

Drugi dan je stal učitelj s hrbotom obrnjen proti peči in je učencem razlagal neke račune. Naenkrat vidi, da se učencem premikajo ustnice, kot bi potihom nekaj gorilii, naenkrat pa zaklječe ves razred na ves glas: "Osemdevetdeset, devetdevetdeset sto. Vaša suknja gori, gospod učitelj!"

"Mojega prijatelja, ki je trikrat zaporedoma propadel s trgovino, sem jaz trikrat postavil na noge v treh letih."

"Kaj bo to! Jaz sem svojega prijatelja, ko sva šla sroči domov, postavil petnajstkrat na noge."

Kar sem videl tisto svojo sliko v tej koloni, mi ne da miru. Po glavi mi namreč noči dan roji radi tiste lampe, ki stoji za mojim hrbotom. Nenorme se domisliti, ali je bila tista lampa že tam, ko je Bukovnik vzel sliko, ali sem jaz tisto lampo seboj prinesel nekod. Sedaj tavam po ulicah in gledam, če kje kake lampe manjka.

Če verjamete, al' pa ne...

Ker živimo sedaj v dobi veselic, plesov, maškeradnih veselic, banketov, klobasnih zabav in drugih prireditev, vam tukaj zapišem eno pesem, ki je jaka pripravna za te čase. Kadar plešete polko in če imate zadosti sape, pa tole zažingajte svoji plesalki na uho, če imate količaj pripraven glas, da vam plesalka ne bo ušla iz dvorane. Pesem je doma iz blejske okolice na Gorenjskem in je dobro, da se jo navadijo tudi ameri

SVETLOBA IN SENCA

Povest

Izpoved jo je nekoliko potolažila.

"Noco pa zgodaj spat, da boste jutri lahko vstali in se lepo napravili!" je dejal Bric. Teti Mani pa vestnost ni dala miru. Vzela je Jerico in Anico s seboj, da bi ju vredno pravila za sv. obhajilo.

"Ti, Anka," je dejala slovensko, "ali si vse povedala? In ti, Jerica, nisi nič zamolčala?" Opisovala jima je grozo greha, ki si ga nakopljale človek in nevrednim sv. obhajilom. "O, premisljujta, premisljujta, če se ne skriva še kak greh po koticah vajinega srca! Jutri se še vse lahko popravi."

Jerica je v postelji nekoliko premisljevala in kmalu začela dvomiti, če je en greh povedala ali ne. Anka pa ni mogla skoraj vso noč spati. Vrtala in brskala je po svom spominu, preplašena od tetinj besed, toliko časa, da je res izbrskala še nekatere stvari, ki so se ji videle pregrešne.

Drugega jutra je že čakala Mana, da spremi otroke k župni cerkvi. Prijela je z eno roko Jerico, z drugo Anko in vprašala poluglasno, če sta še kaj našli.

"Se en greh sem jaz dobila," je šepetala Jerica, "pa ne vem, če sem se ga obtožila, ali ne."

"Nič se ne boj! Se boš pa še enkrat," jo je tolažila Mana.

"Jaz sem pa dobila še več," je vzduhnila Anka.

"To bom vse jaz uredila," je dejala teta.

"Medtem ko so se zbirali dečki in deklice, praznje ob lečeni, s šopki in venci, praznčno ubranih src, v župnišču, da odidejo v slovesnem izprevodu v cerkev, je peljala Mana svoji dve skešani grešnici naravnost v cerkev k izpovednici, kjer sta poklekni li vsaka na eno stran. Naročila jima je, naj si hitro ves izprašata, in šla je klicat župnika.

Župnik, ki je imel z ureditijo izprevoda mnogo dela, je ni bil vesel, toda moral je iti. Deklici je bilo prav sram pred drugimi otroci in Anki je takoj padlo v glavo, da je tako sramovanje najbrže tudi greh. Župnik je pomiril obe grešnici, in Jerico, ki je bila podločnejše narave, je tudi povedala, kako da jo je ne kaže ženska — da ne sme tete imenovati, to je vedela — napolnila semkaj.

"Ne poslušaj tiste ženske," je rekel župnik. "Kadar dvojni, vprašaj izpovednika!"

Anka, ki je bila napovedala za vsak slučaj zopet cele litanijske, si niti namigniti ni upala, da jo je kdo drug privedel k izpovednici. Obema pa je bila teta izkazila lepidan, in Bric in Bricovka sta se doma jezila nanjo in sklepala, da jio o priliki tudi povesta, kar bi se ji spodobilo. Toda preveč so si bili prijatelji, da bi se ne bala oba zame.

Teta pa se je s tega zadovoljnostjo ponašala ss vojim dobrim delom, in kar nič bi je ne bil presenetil župnik, če bi jo bil prisel osebno zahvalil za tolikanj uspešno sodelovanje. Pač res, šola in dom, kjer se vzajemno podpirata, tam se polaga trden temelj sreči otrok. Žal, da fantje niso poslušali tete Mane in Jerica samo na ivčev Skrivač se ji je ta celo muzala, in še na misel ji ni prišlo, da bi imela to za kak greh; ona je že vedela, koga da naj vpraša.

Anka pa se je začela vznemirjati pri vsaki malenkosti in za vsakim korakom in za vsako besedo premisljevali.

ali je greh ali ne. Najvarnejše se ji je zdelo ogibati se tudi nedolžnega veselja, govoriti samo resno in nič čez potrebo, sicer pa izpolnjevati veden z delom in molitvijo. In kako utrudljiva je bila njena molitev! Vedno ji je prihajalo misel, ali je zbrana ali ne, in čim bolj je na to pazila, tem bolj so se obračale misli od molitve; tako jo je ponavljala po dvakrat in trikrat v večnem strahu, če ni raztresena. In to se je godilo, kadar je bila sama in okoli nje vse tisto!

Kaj pa šele v cerkvi! Komaj se je bila zagledala v kakšno podobo, je že spoznala vsa obupana, da se je zopet raztresla. Pri peti maši bi si bila najrajsa ušesa tiščala, da ne bi slišala petja. Saj če je bilo lepo ubrano, jo je motilo v molitvi; še teže pa ga je prešla, kadar so pevke kazile.

Najljubša bi bila, če bi bila vsa cerkev tiha in prazna, brez podob, brez oleščav, brez orgel in petja. Tako si je ustvarila sirotina v napačnem umovanju svojo posebno, pušto, muke polnō, mrtvično potožnost, polno strahu in nezaupanja, pobožnost, ki ji ni lajsala srca, ampak ga stiskala z mučno zavestjo, da ne more, kakor bi morala in hotela. Časi so jo nadlegovala misli, da bi opustila ves napor, ko vidi, da je vse zaman, kakor odpove preobložena žival in se ne zmeni več za nobeno priganjanje, nobeno trpinčenje. Z največjo silo je odganjala misel, da so zahteve pretežke in neizpeljive, in vprašanje, ki se ji je vsiljevalo, zakaj da je ustvarjen človek, če mu je usojeno samo trpljenje, trpljenje na tem in na onem svetu.

Tako si je bila zagrenila reva po navodilih dobre tete Mane vse mlado življenje. Starala se je na duši in na telesu hitreje od svojih let; učila se je in molila in delala, saj da bi je ne padala premisljevanja o grehih.

Navada je pa ta, da čim več in čim rajši kdo dela, tem več se mu nalaga, in kdor hoče delati z dva, dobi hitro dobrega prijatelja, ki mu prepusti svoj delež. Otroci so s svojimi zdravimi nagoni pridno izkorisčali Ankino posebnost. Da je Anka razdelila mednje, kar je dobila za god za sv. Miklavža, za Novo leto, to se jim ni zdelo nič čudno, in kadar se kateremu ni ljubilo kakega pota storiti, kakega dela opraviti, je kar Anko naprosil, in če je Anka kolikaj utegnila, ne zaman; saj se ji je zdelo greh, če bi ne storila tega dobrega dela in ne ustregla. Starša sta polagoma pregledala bistromouno politiko Ankinih bratov in sestre in se hudovala na norico, ki razvaja mlade lenuščke, in pazila sta, da je vsak otrok svoje delo sam opravil. Toda človek ne bi mislil, kako prebrisani so že otroci, kadar hočejo odložiti kakšno breme na tuje rame; kosali bi se lahko z najpремetnejšimi uradniki. Tako je imela Anka vedno polne roke svojega in tujega dela, zadovoljna, da si varuje z njim notranji mir in dušnec ravnotežje.

Bratoma je bila Anka za postrebo dobro došla, za njeni drži pa nista posebno marala. Držala sta se rajša Gašperja, ki je imel tudi Janeza in Frančka mnogo rajš kot sestro Jerico. Tako so imeli fantje svoje pogovore, svoje igre, svoja pota; Anka, Jerico in Rozalka so se morale zadovoljevati s svojo druščino. Če so se jim hotele na poti v solo ali iz sole pridružiti, so jih ljubezni tovariši celo proč gonili. To se je Rozalki zelo zamalo zdelo, in ko se je neko celo Francek, ki še v solo ni hodil, koštil in repenčil, da ne bo hodil z babami, ga je Rozalka nabila.

(Dalje prihodnjic.)

MORILEC

Dogodbica

Gospa Doroteja je ostala sama na staru leta. Bila je zadnja potomka plemenite rogovine, po kateri je podedovala gradič, a ga je moral prodati, ker je prevzela tudi težke dolgove. Obdržala si je le hišico ob graščini, kamor je spravila svoje imetje. Streigel ji je grajski služabnik, ki ga zaradi pridnosti in zvestobe ni odustopal.

V nekaterih ozirih je bila plemkinja prava čudakinja. Za družbo ni marala ter ni sprejemala običajnih obiskov. Segava zelenasta papiga ji je bila vse na svetu. Gojila jo je kakor otroka ter jo učila govoriti. Znala je mnogo besed, nekatere je popolnoma pravilno izgovarjala.

Ker je bila ptica njena največja ljubljenka, jo je skrbelo, kdo jo bo oskrboval po njeni smerti. Najbolj je zaupala služabniku, zato je sklenila, da mu bo zapustila vse imetje, same da papiga ne bo trpela pomanjkanja.

Nekega dne mu je razodela svoje mnenje. "Vse moje premoženje bo tvoje po moji smerti, ako mi obljudiš, da bo skrbel za papigo. Daj mi častno izjavilo!"

Gospa je setavila oporoko, v kateri mu je volila hišico in imetje. Služabnik pa je dal, da bo skrbel za ptico kakor za svojega otroka. Oporoko sta podpisala, zapečatila in shranila.

"Raiši dam tebi kakor tudi in ljudem," je utemeljila večkrat svojo poslednjo voljo.

"Sorodnikov nimam, na katere bi se zanašala, da mi bodo postregli v bolezni. Samo da ne bo pozabil, kar si obljudil."

Služabnik ji je dokazoval

na vse pretege svojo vdavnost,

pa tudi svojo hvaležnost. Resno ga je skrbel, kaj bo počel na starost, zdaj pa je preskrbljen za vse življenje. Poiskal si bo še zvesto druži.

Tako se je veselil na tistem srečnem bodočnosti. Za njim pa se je plazila izkušnjava ter mu vzbujala nestrnost. "Oh, kdaj bo še vse to — šele po njeni smerti . . ." Doroteja je trdna in zdrava, morda te bo še preživel . . . Kaj ti pomača oporoka, ko boš pa moral čakati do sive starosti . . ."

"Morda pa ne bo tako hudo," se je tolažil. "Smrti ji vendar ne morem želeti . . ."

Skušnjava pa ga je podpovedala: "Prej boš osivel. Čakanje je mučno, ako se nič ne dočaka . . ."

"Kaj pa naj storim?" je pričel omahovati.

"Pomagaj si, ako si pameten. Okrajšaj si pot do sreče . . ."

"Kako?" je iskal izhoda.

"Stisni jo za vrat, pa bo omehlila . . ."

"Brrr," ga je streslo po životu. "Tega ne storim za vse na svetu. Poberi se, izkušnja vec!"

Hudobec pa se ni dal odagnati. V vseh mogočih barvah mu je slikal samostojnost in družinsko srečo.

"Ne bilo bi napačno," je končno pritrdiril. "Toda umor . . . Srce mi ne dopusti . . . Take dedčine bi ne mogel nikdar mirno uživati . . ."

"Vse boš preživel in pozabil . . . Ne bodi rahločuten . . ."

"Uh, morilec!" se je spomnil umora. "Strah me je in groza . . ."

"Eh, pa kaj za to," ga je zapeljeval hudobec. "Nihče te ne bo videl, nikoli se ne bo zvedelo . . ."

"Kaj pa veste, ki me bo peka ko ogenj?"

"Utihnila bo polagoma . . . Vest še ni nikogar izdala . . ."

Siloma se je otresel strašnih misli, ki so pustile strupene zvezde.

kamor se je napotil. Venomer mu je šepetal, naj umori Dorotejo. Mladenič se mu je dolgo upiral, končno pa je omagal ter se jel ukvarjati s temi načrti . . ."

"Janez, delaj pokoro," ga je prosila. "Strašen greh imaš na vesti . . ."

"Bog mi ne more odpustiti . . ." jo je zavrnil. "Vse me preganja . . . Kam naj se skrijem . . .?"

Vstal je in tekel kakor nor v podstrešje. Na stopnicah se je izpodtaknil ter se bedasto zarežal. Nato je polglasno ponovil: "K malu bo končano . . ."

Zvonovi so zapeli svetonočno pesem. V vsakem znamenju je gorenja lučka na čast Rešeniku, ki je posvetil z lučjo resnice v temo poganstva. V gorskih kočah je mladina postavljal jaslice in prepevala božične pesmi.

Hudobec je zavrisnil in zategnil zanko . . . Služabnik je bil v njegovem oblastvu; nič več ni mislil na posledice, siloma je drvel navzdol v prepad po široki cesti, katero mu je pokazala izkušnjava.

Spalnica gospe Doroteje je bila v pritličju, nad posteljo v kateri je visela kletka, v kateri je dremala papiga. Na mizi je brlela luč; gospa ni spala v temi, zato jo je samo nekoliko privila, preden je šla počivat.

Nenadoma so se odprala vrata, papiga je plašno zakrčala. Prebudila se je tudi gospa, hotela se je dvigniti, a v istem hipu jo je zgrabila močna roka ter jo pričela neusmiljeno davati. "Morilec!" je spravila še mukoma iz grla, na kar je omedlela.

"Morilec!" je ponovila papiga. Plaho je krožila po kletki, kakor da je slutila, kaj se je zgodilo.

Na vse zgodaj se je raznesla po okolici vest, da je gospa Doroteja nenadoma preminula. Njen služabnik se je obupno zviral in hlinil strašno žalost. Pravil je, da je našel gospo zjutraj mrtvo v postelji. Klical jo je, pa se ni zgene.

Sodišča je kmalu po njeni smerti postavilo za dediča vsega premoženja. Poiskal si je mlado nevesto, ki je pridno gospodinjila na novem domu. Bil je navidezno srečen, a v srcu so mu teli spomini na blago umorjenko. Nikoli je ni omenil, vzlic temu pa jo je viden vedno pred seboj, kako je zavila oči in s kakšnimi bolestnimi potezami na obrazu je izdihnila. Vse ga je spominjalo njene grozne smrti, najbolj pa papiga, ki ga je nadrala, čim se je pokazal: "Morilec!"

Očitek nedolžne ptice ga je gnal v obup. Sklenil jo je umoriti, kar je tudi dejansko izvedel. Žena jo je našla nekoga jutra mrtvo v kletki. Jokala je, zakaj prijazna ptica se ji je prikupla. Svoj bol je potožila možu, ki se je izogibal vsakemu odgovoru. Čudno se ji je zdelo njegovo obnašanje.

Nekoč je kar naravnost hočela vedeti, kaj ima na srcu. Mož se je ustrašil. Ni jih mogel še priznati zločina, znal pa ga tudi ni prikriti, kaj šele utajiti. Z dlanjo si je pokril obraz in omahnil v naslanjalo.

"Vedela sem, da trpiš," ga je milovala ter mu močila čelo. "Odkrij mi bolečino."

"Ali že morda ves?" je zrl zbegano okrog sebe. "Ali mi je zapisano na celu . . .?"

"Jasno je . . . Tvoje vede nje razodeva . . ."

"Oh, kako sem skrival . . . Nihče ni vedel . . . Samo papiga je videla . . . Zato je kričala: morilec!"

"Tebi je veljala ta beseda? Nesrečnik, koga si umoril?"

"S v o j o dobrotnico gospo Dorotejo . . ." je priznal s tresčim se glasom. "Pohlepnotnost me je zapeljal . . ."

"Morilec!" je kriknila in vila roke proti nebui. "Najbolj plemenito ženo si umoril. Nikdar več ne bom mirna. Strašna kazen naju bo zadebla."

Sesedila se je na stol ter se zavedela, da je lazil za njim povsod, ni mogla utolažiti. Mož pa jo

RAZPRODAJA

se še vedno nadaljuje v naši trgovini. Slovenske in hravtske žene in dekleta, pridite po vaše suknje ali obleke. Zaloga je še jek večna. Ne odlasajte več.

Suknje dobite sedaj od \$3.00 naprej. Nikar ne čakajte druge zime, kajti če kupite sedaj, si prihranite jako mnogo denarja.

Na razprodaji imamo tudi vsakovrstno drugo blago po zelo znižanih cenah.

Se vam priporočam za obilen obisk.

TAJNOST LJUBOSUMNEGA VOJVODE

Spisal GA BARIOU
za "Ameriško Domovino"
A. SABEC.

IV. POGLAVJE

Finančna transakcija

Daumon je pričakoval obiska svojega mladega znanca, na katerem je čakal tako, kar čaka pretčan ptičar, ki je skrbno razstavljal in razpoložil svoje zanke in mreže, nato pa prekrizal roke in mirne čakal, da se ujamejo ptice v njegove mreže, katere mu je treba le še zadrgniti. Očem mladega moža je naslikal v pestrih barvah življenje v svobodi. Daumon je dobro vedel, da je dobil Norbert od starega nekajko več svobode in bil je prepričan, da bo ta drobtina, ki jo je vrgel stari mlademu, v slednjem le še razplamela upor.

Proti večeru se je mnogo-krat štel v smeri proti gradu, in držeč svojo pipu med zobjmi, je razmišljal in tuhatal o svojih načrtih.

"O, prav gotovo bo prišel, ker mora priti k meni!" si je dejal.

In ni se motil, kajti pretekel je komaj dober teden, ko je Norbert potkal na njegova vrata. Daumon, ki ga je opazoval izza okenskega zastora, ga je sprejel z isto spoštljivostjo, katero mu je izkazoval prikrat. Zdelo se je, da se čuti zelo počaščenega s tem obiskom, kajti zamrjal je:

"Gospod marki, jaz sem vaš najponižnejši sluga."

Norbert, ki je pričakoval toplega, prijaznega sprejema, je bil zelo presenečen in razočaran. Za trenotek je že misil, da bi se obrnil in odšel, toda njegov ponos mu tega ni dovoljeval, ker se mu je zdelo, da bi bil to pot bedak, če bi odšel, ne da bi kaj opravil.

"Rad bi vas nekega na-sveta, Daumon," je dejal, "zakaj, ker imam pri gotovih rečeh malo izkušnje, bi rad čuvaše mnenje."

"Izkazujete mi vse preveč časti, marki," je zamrrial Daumon ter se priklonil.

"Gotovo je," je rekel mladi mož, "da se morate čutiti vezanega, da mi pomagate, po-vsem tem, kar ste mi zadnjič rekli in povedali. Povedali ste mi o dveh stvarach, s katerih pomočjo bi mogel postati s voboden in neodvisen, in namigaval ste še na neko tretje sredstvo. Danes sem prišel k vam, da vas vprašam, kakšno je to tretje sredstvo."

Nikoli ni še noben človek pokazal večjega presenečenja kot ga je pokazal zdaj Daumon.

"Kaj," je vprašal, "ali se res spominjate onih brezpo-membnih besed, ki sem jih govoril?"

"Da, natančno se jih spo-minjam."

Sreči lisjaka Daumona se je topilo veselja in zadovoljstva, toda tega ni pokazal, temveč odgovoril:

"O, gospod marki, gotovo se morate spominjati, da sva-rekla marsikaj, kar je sicer brez pomena, kajti med željo in dejanjem je velika razlika. Jaz mnogokrat preveč nebrz-dano govorim, kar mi je pri-pravilo že marsikatero nepri-

"Norbert ni bil bedak, če prav je imel pomanjkljivo iz-obrazbo, zakaj po njegovih žilah je krožila kri njegovih slavnih prednikov. Zdaj je s silo udaril s puškinom kopitom ob tla.

"Potemtakem ste torej govorili z mano kakor z beda-kom!" je rekel rezko in jez-

no.

"Moj dragi marki —"

"Misliš ste si, da me lahko vlečete, kolikor se vam po-ljubi. Hoteli ste izvedeti o mojih čuvstvih v svojo lastno zabavo; toda varujte se, za-kaj to vas utegne stati več kot si mislite!"

"Oh, marki, saj tega sami ne verjamete, da bi bil jaz zmožen tako podligh dejanj." "Kaj drugega naj si torej mislim?"

Daumon je za trenotek pomolčal, potem pa rekel:

"Vi se boste jezili, ko boste slišali, kar vam imam povedati, toda jaz ne morem pomagati in moram govoriti res-nico."

"Nič se ne bom jezil, če boste odkrito govorili."

"Jaz sem preprost in ubo-žen človek. Samo premisli-te, kaj bi se zgodilo, če bi jaz pričel nasprotovati vsemi-gočnemu vojvodi! Prepričan sem, da se znajdem že naslednjega dne v ječi."

"In zakaj, če smem vprašati?"

"Ali niste nikoli niti naj-maj preštudirali postav, go-spod marki? Bože moj, ka-ko nekateri roditelji zane-marjajo vzgojo svojih otrok! Vi niste še polnoletni, v pos-tavah pa je zapisan neki go-rov 354. paragraf, ki pravi, da se takega ubogega člove-ka, kakor sem na primer jaz, lahko zapre za pet let v tem-nico. Ta paragraf je zelo strog napram onim, ki delajo kupčije z mladoletnimi, po-sebno pa je paragraf strog v slučaju, če je oče takega mladoletnega mogočen in bogat mož. Če bi vojvoda kdaj to stvar odkril —"

"Toda, kako naj jo odkrije?"

Daumon ni odgovoril, in ta molk je Norbertu tako jasno pokazal, da mu Daumon ne zaupa, da je ponovil z jez-nim glasom svoje vprašanje.

"Gospod marki, vaša slepa pokorščina napram vašemu očetu je predobro znanata."

"Tak mislite, da bi mu jaz povedal, kar bi midva govorila?"

"Saj ste mi sami povedali, da kadar upre vaš oče svoje oči v vaše, da si ne morete kaj, da ne bi podlegli njego-vi volji."

Norbert se je trpko na-smehnil ter rekel:

"Prav, morda sem res div-jak, toda nikoli ne bom izda-jalec. Če jaz obljudim, da bom ohranil zase kako skrivnost, ga ní sredstva na zemlj, s katerim bi se mi moglo iz-mamiti to tajnost. Morda se bojim svojega očeta, toda jaz sem Šandus in se ne bojim nobenega drugega človeka na svetu. Ali ste me razume-li?"

"Toda, marki —"

"Noben drugi človek na svetu," ga je prekinil Nor-bert, "ne bi nikdar izvedel, da sva sploh izmenjala kako be-sedo."

"Na mojo besedo," je re-kele Daumon, "zaradi moje-ga obotvajanja boste morda mislili, da imam slabe name-ne, čemer pa ni tako, ker jaz nikoli ne dajem slabih nasve-tov. Toda, marki, pomislite, da boste kmalu polnoletni in da imate čakati samo še ne-kaj let. Pomislite tudi, da je vaš oče star mož; naj torej še nekaj let izvršuje svoje na-črte, in —"

Norbert je razjarjen udaril s pestjo po mizi. "Če mi nimate ničesar drugega pove-

dati, vidim, da sem prišel za-stoni sem," je rekel, zažvi-gal svojemu psu Brunu in vstal, da odide.

"Oh, marki, vi ste vse pre-nagli!" je rekel Daumon.

Norbert se je ustavil: "To-rej govorite!" je rekel nevolj-no.

S tihim glasom je Daumon nadaljeval:

"Zajomnite si, marki, kljub temu, da želim, da bi se bolje razumeli s svojim očetom, sem pripravljen kaj storiti za sre-co vaju obeh. V tem slučaju sem kakor sodnik, ki se trudi doseči med nasprotnima si strankama sporazum. Ali ne bi mogli živeti svojemu stanu bliži primerno, ne da bi se to zunanje opazilo? V takem stanju, v kakršnem ste vi, je še mnogo drugih mladih lju-dij."

Norbert je pristopil korak bliže ter pričel napeto poslu-šati.

"Vi imate zdaj več svobo-de," je nadaljeval Daumon. "Prosim vas, povejte mi, ali je vaš oče, kako vi razpolo-gate s svojim časom?"

"Da, on ye, in storiti ne morem ničesar drugega, ka-ko hodiš na lov."

"Nu, prav, jaz vem, kaj bi storil, če bi bil v vaših letih."

"Kaj bi storil?"

"Predvsem bi se držal doma toliko, kolikor je potrebeno, da ne bi vzbudil pri oče-ru suma, svoj prosti čas pa bi prebil v Poitiersu, ki je čisto zabavno mestec. Tam bi si najel svoje lastno stanovanje, kjer bi bil sam svoj gospod. Doma bi se oblačil v svojo navadno kmečko obleko, v Poitiersu pa bi nastopal v ob-lekah, ki jih je izdelal naj-boljši krojač. Dalje bi si iz-bral med ondotnimi dijaki ne-kaj dobrih tovarišev, in imel bi dovolj prijateljev, tako med fanti kakor dekleti. Zahajal bi na plese in krokarije in okušal bi vse sladkosti živil-ja, tako da —"

Daumon se je prekinil za trenotek, nato pa nadaljeval:

"Gotovo je v hlevu vašega očeta kak dober in hiter konj, ne? Nu, prav. Če imate ka-kega takega konja, čemu se ga ne poslužite? Vidite, po-noči, ko bo vse mislilo, da spi-te, se oblecite, pojrite v hlev, zajezdite konja, in kakor bi trenil ste v Poitiersu. Tam se boste zabavali, kolikor vam bo srce poželelo, in če se vam drugo jutro ne bi poljubilo nazaj, bodo služabniki rekl vi vašemu očetu, da ste šli na-vsezdaj na lov."

Norbert ni bil samo zdra-vega telesa, marveč je imel tudi zdravo dušo, in dasi se je zgražal pred takimi nasveti, jih je vendar napeto poslušal.

"Vidite," je rekel Daumon, "če hočete storiti tako, kakor sem vam pravkar povedal, vam ne more tegu nihče za-braniti."

"O, pač," je odvrnil Nor-bert, "jaz nimam denarja, ki bi bil za to potreben. Če bi vprašal očeta za denar, vem, da mi ga ne bi dal, in morda pa —"

"Kaj nimate prijateljev, ki bi vam izposlovali toliko svoto, da bi lahko izhajali z njo, dokler ne postanete pol-noletni?"

"Ne, prijateljev nimam, po-sebno takih ne, ki bi mogli storiti to zame," je vzdihnil Norbert ter se sesedel nazaj na stol.

Po kratkem premolku je Daumon povzel:

"Gospod marki, ne morem vas gledati tako pobitega in žalostnega, ne da bi storil pri tem vse, kar je v moji moči, da vam pomagam. Vem, da je človek, ki se vmešava v za-deve med očeta in sina, ne-spametnež, toda jaz ne morem pomagati in obljudbam vam, da vam bom izposloval vsoto, ki si jo želite."

"Oh, ali boste storili to?"

"Da, bom. Jaz sam vam

Zapisnik redne delniške seje S. N. Doma, vršeče se dne 8. januarja 1930, v avditoriju S. N. Doma, Cleveland, O.

Torej zadnjo polovico leta 1929 imamo manj stroškov in sicer za vsoto \$3,600.51, kar se lahko razvidi iz posameznih postavk, ki so vknjižene vsak posebej in se lahko vsak prepriča, ako tako želi.

Septembra sem vam tudi malo pregledal, kako stojimo z najemni-no lansko letom in kako letos, to je med letoma 1928 in 1929.

	1928	1929	manj l.	1929
Posoda	\$ 99.15	\$ 71.15	\$ 18.00	
Hiša, trgovina, garaža, S. P.	972.00	837.00	135.00	
Dvorane S. P.	1,167.00	1,093.50	63.00	
Trgovine N. P.	4,848.00	3,870.00	978.00	
Uradi in stanovanja	2,242.00	2,396.00	154.00	
Velika dvorana	3,049.55	2,257.50	792.05	
Spodnja dvorana	1,481.00	1,469.51	11.49	
Dvorani št. 1 in 2	699.40	642.50	57.10	

Skup za prvo polovico \$14,758.60 \$12,637.16 2,055.14

Za drugo polovico 1928 1929 manj l. 1.1929

	1928	1929	manj l.	1929
Posoda	\$ 139.00	\$ 93.00	\$ 46.00	
Hiša, trgovina, garaža	972.00	962.50	9.50	
Dvorana S. P.	1,250.50	1,160.00	90.50	
Trgovine N. P.	4,059.00	4,050.00	9.00	
Uradi in stanovanja	2,476.00	2,454.00	22.00	
Velika dvorana	1,888.00	2,310.90	422.90	
Spodnja dvorana	1,168.00	1,767.20	599.20	
Dvorani št. 1 in 2	1,000.50	808.00	192.50	

Skupaj za drugo polovico \$12,943.00 \$13,606.05 \$ 369.50

Torej iz te statistike se razvidi, da je bilo v letu 1929 za prvo polovico \$2,055.14 manj najemnine kot pa v letu 1928. Pre-bitek izkazuje samo uradi in stanovanja in sicer vsoto \$154.00.

Med tem ko je druga polovica veliko boljša, ki izkazuje samo \$369.50 manj za leta 1929 kot je bilo leta 1928. Med tem pa iz-

kazuje velika in spodnja dvorana \$1,022.10 več kot pa ga je bile v letu 1928.

Iz teh števil lahko delamo zaključek, da najemnina pri dvo-ranah ni stalna, ampak je kot morje, ki vsakih 6 ur naraste